

Forfatter: Wessel, Johan Herman

Titel: J.H. Wessels Samlede Digte

Citation: Wessel, Johan Herman: "J.H. Wessels Samlede Digte", i Wessel, Johan Herman: *J.H. Wessels Samlede Digte*, udg. af J. Levin , 1901, s. 192. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-wesselhhl-shoot-idm140161401947136/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: J.H. Wessels Samlede Digte

sextende Aarhundrede og sildigere var almindelig dansk, og oftere forekommer i Bibelen af 1550. Holberg siger i Peder Paars (II, 1):

Rum bedre regnede, han tørde bedre Pen,

Han sig ey nye lod, som Stech, med Een usal Een,

hvortil han fører den Note: »Men kunde vel sige: Een gang Een, men det klinger ikke saa vel som paa Flaatydsk. Omnia græce Juvenal. — At Væds vil finde trede gangs Tretten i den lille Multiplicationstabel, berer vel med til hans arithmetiske Helevisen.

Fortællinger.

Side 46.

Gaffelen.

Denne classiske Fortælling er første Gang trykt i Viborger Samle 1781 Nr. 2; anden Gang i Ugeskriftet Allehaande, Trondhjem 1781 Nr. 48 (Side 406 fgg.) med følgende indledningsbemærkning af Redactionen: »Efterfølgende »Vers, som har vor velisom bekendte bedste komiske Digter til Forfatter, er »vel bekendt for, og des maaskee i Manuskrift af nogle faae, vore Læsere, men »Mængden kjender det dog uden Tvivl ikke, og vi træ derfor at forjæne Tak »ved at meddele det. Ogsaa Hr. Forfatteren maale vi holder os det tilgode, uagter »han vel ikke havde bestemt det til Trykken, da vi ikke vide rettere, end at vi »have seet det forhen trykt, enten i Viborger Samle eller et andet saadant »Dansk Periodisk Blad.« Trede Gang er Digtet trykt i Bogtrykker Iversens Samling af Poesier for 1783 (trykt 1782), med den Bemærkning, at det uden Forfatterens Tilladelse har været tidligere trykt i et Blad, som hidet læses (Allehaande). Af den her meddeelte Bemærkning i Allehaande maas man formode, at Digtet er skrevet flere Aar før 1781, da det alt eksisterede oppe i Trondhjem. i Afskrifter; muligt at Digtet er blevet til for Digterens Sygdom i Aaret 1776.

Linie 2.

»Jeg synger om, dog nei; jeg Næfrem fortæller.«

Parodisk Efterligning af den første Linie af Henriaden og sidste Epopeer.

Linie 16—17.

»At Jupiter tilsidst brød ud i disse Ord:

Hr. Pope har sagt sandt: det er den bedste Jord.«

Det Skrift af Alexander Pope, Jupiter her citerer, er hans berømte philosophiske Læredigt Essay on man (1733), der fra Fornuftens Standpunkt forsvær Skabelsen, som nødvendig god ifølge Guds uendelige Visdom.

Side 48, Linie 7 f. o.

»Der kan I, om I vil, en Torden-Kiile hitte.«

Tordenkiile, Tydsk Donnerkeil, Svensk åskvigg, kaldes den rakkede Lynstraale, hvormed Jupiter atbildes væbnet i den høire Haand. »Paa Zeus's Tordenkiile har hun hvæset sine Pilce, J. L. Heiberg. Men i denne specielle Betydning, hvori Ordet ogsaa her bruges, er der kun sjeldent Anledning til at anvende det. — Desto hyppigere bruge vore Digtere Ordet for Lynstraale overhovedet, f. Ex. »Skyder Torden Kiiler ned, jeg dog frygter ikke«, Tullin. »I Engelens høire Haand daanede en Tordenkiile«, H. J. Borch. »En Tordenkiile slog, og Lundens Forbæng reværes. Falsch. »Alle Himandens nedslængte Tordenkiiler, Buggesen.